

KOMŇA

Obec Komňa ležící 5 km jižně od sídlištního jádra Bojkovic na silniční spojce ke státní silnici Brno – Uherský Brod – Trenčín je typicky horské osídlení svahového typu s domky roztroušenými nepravidelně po svazích Bílých Karpat. Obec má 550 obyvatel.

HISTORIE

První písemná zmínka o existenci Komni je datována rokem 1261, kdy zřejmě patřila k hradu Zuvačov, který se rozkládal na kopci Hrádek a zanikl v době husitských válek. Od počátku 16. století pak patřila Komňa ke hradu Nový Světlov (Bojkovice). Měla tu výsadní postavení, zejména když úřad tamního fojta zastával Jan Segeš, děd Jana Ámose Komenského. Obec prožívala všechny správní změny spolu se Světlovem, přežila i nepříznivé vlivy přírody a vojenské nepřátelské akce spojené s loupením a se žhářstvím. Teprve po r. 1848 tu začal volnější život a obec počala vzkvétat. Její správní samostatnost trvala však jenom do r. 1980, kdy se stala na 10 let místní částí Bojkovic, stejně jako Krhov a Bzová. Komňa sousedí se Záhorovicemi a s Bystřicí pod Koprníkem, ale skoro v ničem se s oběma vesnicemi nesžila. Ani s kopaničářskými obcemi Starý Hrozenkov, Vyškovec a Lopeník, ležícími na protilehlém svahu kopce, jímž prochází zmíněná silnice z Uherského Brodu do Trenčína, neměla a nemá Komňa skoro nic společného. Od roku 1989 se usilovalo o její administrativní znovuosamostatnění, což se uskutečnilo 1. ledna 1991.

ZAJÍMAVOSTI

Zřícenina gotického hradu Zuvačov

Zuvačov byl gotický hrad, již roku 1517 jmenovaný jako pustý. Zbytky zřícenin hradu se nachází asi 1,5 km východně od obce na samostatně stojícím kopci - kóta 418,7. Na temeni kopce je plošina o průměru asi 30 m, která má na svém západním okraji nad přístupovou cestou asi o 6 metrů vyvýšené místo – zbytek po věži. Průměr věže byl asi 9 metrů, zbytky zdí jsou viditelné jen v kořenech stromů prorostlých, jinak je vše zasypáno hlínou. Druhá, o 5 metrů nižší velká plošina hradu je v terénu zvlněná, pozůstatky po stavbách nejsou jasné, půdorys se nedá jasně identifikovat.

Kolem celého hradiště o 17 metrů níže prochází příkop, který je na severu a na jihu dost zanesený spadlým kamením, takže jeho hloubka není velká (2 - 3 metry). Na západní straně je příkop vytesán ve skále a je široký asi 12 m, dále následuje užší část (asi 6 metrů) a přístupová šíje, která se stáčí směrem k hradu. Hrad byl postaven z lomového kamene.

Památník J. A. Komenského

Památník je umístěn v bývalé sýpce z roku 1774. Kromě stálé expozice věnované životu a dílu J. A. Komenského je zde mnoho zajímavých informací o historii, přírodě a také o lidových zvycích tohoto kraje, z nichž mnohé jsou stále živé. V části expozice věnované přírodě se např. dozvíme zajímavé informace o šperkařském materiálu z nedalekého lomu Bučník a nebo část věnovaná tradicím a lidovým zvykům nám představí postavy jako např. „skakúni“ a nebo „repáci“. Z historie je snad nejzajímavější informace o zaniklém hradu Zuvačov.

Památník amerických pilotů bombardérů B-17G

V úterý 29. srpna 1944 brzy ráno vzlétlo ze základny v Itálii množství amerických bombardérů B-17G. Úkolem bylo bombardovat nádraží ve Vítkovicích. Jedna ze skupin však byla napadena německými stíhačkami a bylo sestřeleno 10 bombardérů. Přímou na trase letu je možno shlédnout památník na poli mezi obcemi Komňa a Krhov.

FOLKLOR

Fašank

TURISTIKA

Přírodní památka Lom Rasová

Základní údaje:

Lom 2,5 km jihovýchodně od obce Komňa, k. ú. Komňa, V: 4,4332 ha, n. v.: 550 m.n.m., Z: Vyhláška Okr. úřadu v Uh. Hradišti ze dne 1.8.1991.

Motiv ochrany:

Opuštěný pískovcový lom zčásti zatopený vodou s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Geologie, půdní poměry:

Karpatský pískovcový flyš. Lom je vyhlouben 8–15 m pod úrovní terénu. Část lomu je zatopena stálým jezírkem s hloubkou až 4 m.

Botanika:

Na opuštěných plochách lomu proběhla zajímavá sukcese rostlin včetně druhů vzácných a ohrožených, vyskytuje se zde např. vstavač vojenský (*Orchis militaris*), pětiprstka hustokvětá (*Gymnadenia densiflora*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), kruštík bahenní (*Epipactis palustris*) a vzácná hruštička okrouhloлистá (*Pyrola rotundifolia*).

Zoologie:

Původně bylo jezírko lomu významnou lokalitou obojživelníků čolka velkého (*Triturus cristatus*), horského (*Triturus alpestris*) i obecného (*Triturus vulgaris*). Nelegálně vysazenými rybami byli tito obojživelníci téměř vyhubeni. Dnes zde přežívají pouze kuňky žlutobřiché (*Bombina variegata*) a ropuchy obecné (*Bufo bufo*). Na volných plochách lomu nacházejí vhodné podmínky plazi zastoupení ještěrkou obecnou (*Lacerta agilis*) a užovkou hladkou (*Coronella austriaca*). Občas se zde vyskytuje výr velký (*Bubo bubo*).

Lesnictví:

Bezlesí. Volné plochy lomu zarůstají náletem břízy, vrb, osiky a především smrku.

Naučná stezka Koménka

Koménka (5 km)- Trasa naučné stezky začíná u zámku Nový Světlov a končí v Komni. Je nenáročná s minimálním převýšením. Vede podél potoka Koménky krásným prostředím údolní nivy.

Cyklotrasa Bílé Karpaty

60,5 km dlouhá trasa vedená převážně po místních komunikacích a nezpevněných polních cestách umožňuje poznání památek Uherskobrodsko, památek lidového stavitelství a jedinečné přírody Bílých Karpat.

Uherský Brod – Újezdec – Šumice – Nezdenice – Bojkovice – Komňa – Troják – Lopeník – Březová – Suchá Loz – Bánov – Nezdenice – Šumice – Újezdec – Uherský Brod

Pěší turistika

V bezprostředním okolí obce Komňa je nejznámější turistické a výletní místo „Modrá voda“, které tvoří opuštěný a zatopený lom v lesnatém prostředí. Z Komni se na toto místo dostaneme po žluté turistické stezce a dále je možné pokračovat po zelené buď na Rasovou, kde cílovým místem může být občerstvení v motorestu a nebo prohlídka chráněného území Rasová. Další velmi příjemnou trasou může z Komni být po naučné stezce „Koménka“, která nás dovede na Zámek Nový Světlav.

Bučník – andezitový lom

Poloha: asi 1 km jihozápadním směrem od obce Komňa u Bojkovic

Přístupnost: Nepřístupný

Z opuštěných lomů představuje Bučník mineralogicky a geologicky nejzajímavější lokalitu. Při těžbě andezitu zde byly objeveny žilky s polymetalickým zrudněním, tvořené křemenem, karbonáty a malým množstvím sulfidů, hlavně pyritem, markazitem, galenitem a sfaleritem. Z nich sekundárně vznikl ceruzit, wulfenit a skorodit. Kromě výskytu cca 50-ti minerálů je unikátní i výskyt porcelanitu, který je využíván pro výrobu šperků. Porcelanit jako kontaktně tepelně přeměněná hornina vznikl při kontaktu vyvřelin – andezitů, kdy v důsledku vysokých teplot došlo k přeměně (zjednodušeně se dá hovořit o přepálení) flyšových sedimentů (jílů). V současné době není tento lom veřejnosti přístupný. Ukázky surového i šperkařsky opracovaného porcelanitu si však můžete prohlédnout v expozici „Neživá příroda“ v rekreačním areálu Monte Lope a v informačním centru v Bojkovicích.

Modrá voda

V andezitové hornině se zde našly krystaly ametystu, amfibolu, augitu, barytu, křemene, křišťálu, olivínu, pyritu a mnoha dalších.

Modrá voda

Valy - tak je označován kopec nad obcí. Dříve střežil její bezpečnost, ale nyní se mu nepřikládá příliš velká důležitost. V minulosti se lidé domnívali, že je pod ním ukryt poklad nesmírné ceny, ovšem spíše než zlato se nacházejí cenné druhy vyvřelých hornin. Je to především andezit. Kromě toho se zde našly i vzácné krystaly ametystu, amfibolu, augitu, barytu, grafitu, křemene, křišťálu, olivínu, opálu, pyritu a mnoha dalších, které jsou nyní uloženy ve sbírkách Moravského muzea v Brně.

Nikoho tedy asi nepřekvapí, že se o tuto oblast začali zajímat bratři Špičkové, kteří zde otevřeli v roce 1912 kamenolom.

Další kamenolom byl dán do provozu ve 20. letech v lokalitě "SKALKY" též Modrá voda, kde se těžil čedič. Bratři Špičkové se také podíleli na tom, že v roce 1932 byl v obci otevřen drtič na štěrk a výrobu cementového zboží. Po letech byly kamenolomy zavřeny, posléze byl jeden z nich zatopen vodou a v dnešní podobě je znám pod názvem MODRÁ VODA. Po drtiči na štěrk nezůstala ani památka. Připomínají jej už pouze staré fotografie. V obci se nacházely také železorné doly, ovšem i ty jsou již zapomenuty. V dnešní době je Modrá voda hodně vyhledávána turisty jak z blízkého tak i vzdáleného okolí. Lokalita opuštěného lomu Modrá voda je vyhlášeným a často navštěvovaným výletním místem, přístupným z obcí Komňa, Nezdenice, Záhorovice, ale i z Bojkovic a z Rasové. Překrásné prostředí je opravdu ideální i k delšímu pobytu. Je zde možno stanovat nebo si pouze při návštěvě opéct klobásu a nadýchat se svěžího vzduchu.

Rekreační středisko Kopánky

viz naskenovaná příloha – *Rekreační a školící středisko Kopánky*

kontakt:

R.S. Kopánky	tel.: 00420 603 209 384; 00420 603 142 124
Mikulčín Vrch 214	e-mail: m.sokola@volny.cz
Komňa	info@kopanky.cz
687 71	www.kopanky.cz

kontakt na obecní úřad:

Komňa 42
687 71
tel.: +420/572 641 140
fax: +420/572 641 597
e-mail: obeckomna@quick.cz

ZDROJE

www.komna.cz

www.mikroregion-bojkovsko.cz

Zlínský kraj, města a obce zlínského kraje – vydavatelství Proxima Bohemia s.r.o

LITERATURA

OMELKA, František: *Komňanský hrdina*. Obecní úřad v Komni 1992

Vivat Comenius- vydalo Muzeum J. A. Komenského v nakladatelství Spektrum, Uherský Brod 1990

Katalog expozice J. A. Komenský lidstvu- vydalo Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě, 1992

BARTOŠÍKOVÁ, Alena – HOLEČKOVÁ, Marie: *Za studánkami Bílých Karpat*. Nakladatelství MH 2006, s. 90-93

Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku: Slovácko – Uherskohradištsko. Soukup & David 2006, s. 33

SIROVÁTKA, Oldřich: *Lidové balady na Slovácku*, sv. 2. Práce Slovákého muzea, Uherské Hradiště 1965

JILÍK, Jiří – Moarch „Miško“ Eveno: *Rebelové proti všednosti*. Ottobre 12, 2003

Komňa J. A. Komenskému – vydala Muzejní a vlastivědná společnost v Brně v roce 1991; ISBN 80-85048-18-3

SPATHOVÁ, Jana: *Nemovitě kulturní památky jižní Moravy*. Sv. 8. Brno 2000, s. 39

RNDr. KUČA, Pavel - RNDr. MÁJSKY, Jozef - Ing. KOPEČEK, František - RNDr. JONGEPIEROVÁ, Ivana: *Chránená krajinná oblast' Biele/Bílé Karpaty*. Ekológia 1992